

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Det kan by på utfordringer, men hvis du følger disse rådene, vil jobben gå greit.

TIDSFORBRUK:

En drøy time – spredd utover 3-5 dager, særlig avhengig av hvor dypt hullet er.

PRIS:

En sekk ferdigmørtel koster cirka 150 kroner.

Fiks hullet i pusstaket

Få mørtelen til å bli HENGENDE

Er det hull i pusstaket, kan du fint lappe det selv. Tre enkle grunnregler sikrer at mørtelen blir hengende. Etterpå er det bare et spørsmål om tid, før lappen går i ett med taket.

De fleste som har prøvd å lappe et stort hull i et pusstak, er nok enig i dette: På et tidspunkt var vi i ferd med å gi opp, fordi mørtelen hele tiden falt ned. Og var vi heldige å få satt opp en kladd mellom de spede restene av gammel puss, så falt den i hodet på oss straks vi snudde ryggen til.

Men du trenger ikke å gi opp, for å tilkalle en murer. Murere er ikke trollmenn, de gjør bare jobben slik at de får

det beste ut av materialene. De har også et håndlag som du verken kan lese deg til eller forvente å oppnå, hvis du ikke blir murer på full tid.

Men dette kan du kompensere for ved å følge noen grunnregler: Du skal være nøye med underlaget, bruke en god mørtel og legge på mørtelen i tynne lag.

Tiden er helt avgjørende, og når mørtelen faller ned, er det nesten alltid et uttrykk for at du har vært for utålmodig.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- Ferdigblandet kalkmørtel, f.eks. KKh 35/65/500 0-2 mm pussmørtel
- Hønsenetting med stifter

Spesialverktøy

- Murskje, murkost, filsebrett og spann
- Blandevisp på kraftig bormaskin

Slik gjør du

Til å reparere et pusstak, er det opplagt å bruke en reparasjonsmørtel uten sement. Den finner du, klar til å røres opp med vann, i velassorterte byggvarehus. Her bruker vi en mørtel med opptil 2 mm store sandkorn. Blir den for grov i overflaten, kan du følge opp med et tynt lag puss av samme type med finere korn.

Kalkmørtel er enkel å jobbe med, enklere enn sementmørtel, men det krever at du rører gjennom den så grundig at du bør bruke en blandevisp på en kraftig bormaskin, og blande mørtelen tålmodig i omkring ti minutter.

1 Vi fjerner løs puss og alt støv.

Bare den pussen som sitter godt fast på det øvrige pusslaget eller underlaget, får lov å bli sittende. Etterpå vasker vi av støvet med en våt murkost.

2 Vi klipper til litt hønsenetting, slik at den passer i hullet. Formålet er å gi mørtelen noe ekstra å holde fast i. Nettet får også de gamle stråene i taket til å sitte litt mer stabilt, slik at det er enklere å få mørtelen til å finne støtte i dem.

3 Hønsenettingen stiftes fast. Ved å bruke stifter i stedet for spiker eller skruer, får vi godt tak i trådene. Samtidig unngår vi å slå løs mer av puss i taket.

4 Så er det tid for å legge på mørtel.

Vi rører opp ferdigmørtelen med vann, med hjelp av en blandevisp på en bormaskin – etter ti minutters bearbeiding er den smidig og binder godt. Vi fukter hullet og trykker opp mørtel i kantene.

5 Underlaget fuktes jevnlig mens du holder på. Vi fukter ved å sprute opp litt vann med murkosten. Du kan også bruke en sprayflaske. Grunnen til å fukte, er at underlaget ikke skal trekke fukt ut av mørtelen. I så fall setter den seg ikke.

Grunnregler for pussreparasjon

1. Forbered underlaget nøye.

Fjern løs puss og støv, fukt underlaget, slik at det ikke suger ut vann av mørtelen. Bruk om nødvendig et nett, eller noe annet, som mørtelen kan gripe i.

2. Vær nøye med materialene.

Velg riktig mørtel. Bland den godt, og rør den så lenge som den krever.

3. Ikke for mye på om gangen. Det første laget skal bare være noen få millimeter tykt, og sikre vedheft. Bruk deretter tid på å bygge på i flere lag, og la hvert lag få tid til å herde.

6 Den nye pussens bygges lag for lag.

Mørtel kastes på i små kladder med et vrikk i håndledet – eller trykkes fast i små kladder. Første lag skal være tynt, slik at det ikke bærer noen vekt. Dagene etter bygger du på med litt tykkere lag, til hullet er fylt.

7 Det siste mørtellaget glattes ut med et fuktig filsebrett med en bløt svamp. Mørtelen skal være fast, men fortsatt levende. Trekk overflaten i nivå med pussens med lette sirkelbevegelser.

TIPS: Glatt overgangen med en pensel.